

בית מדרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ערש"ק
ב' ניסן תש"פ
פרשת ויקרא

מפסדיו: עם זו (ישועה מג)
ביום המישי בלילה החלפה לשעון קיץ

עלון מס' 248

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	18:40	19:32	20:17
תל אביב	18:38	19:30	20:14
חיפה	18:39	19:31	20:16
באר שבע	18:39	19:31	20:16

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הגאון הגדול רבי ראובן אלבז שליט"א
ראש ישיבת "אור החיים" וחבר מועצת חכמי התורה

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות פסח

קבלת הוראות מרן. חילוקי מנהגים בין הספרדים לאשכנזים, ובפסח.
דין חלב נכרי ואבקת חלב נכרי. דין חלב בפסח. טעם ההיתר של "זה וזה גורם".
טעם האיסור של "חמץ בפסח לא בטיל". מי הכינת בפסח. תערובת חמץ בערב פסח.

יחוו דעת ח"ה בכללי מרן הש"ע אות ד) שכתב שקיבלנו הוראות מרן הבית יוסף לכל אשר יאמר כי הוא זה. וכן כתב המהר"א"ח (בתשובה סימן קט). גם הגאון רבי חיים אבולעפיה הראשון (הובא בברכי יוסף חו"מ סימן כה ס"ק כט) - היה בטבריה - כתב, שקיבלנו הוראות מרן שממאתם רבנים נסמך. וכך כתבו כל הראשונים לציון לדורותיהם, ובשיעור הקודם הבאנו חלק מהם. וכתבו הפוסקים שאנו נוהגים כדעת מרן בין להקל בין להחמיר, בפרט בפסח שיש הרבה הבדלים בין מנהגי הספרדים למנהגי האשכנזים, כל אחד ינהג כמנהג אבותיו, 'עדר עדר לבדו ישכון' (מורכב משני פסוקים, בראשית לב, יז. ובמדבר כג, ט), בעם ישראל יש שנים עשר שבטים ולכל אחד יש את הדרך שלו, ואנחנו קיבלנו הוראות מרן, 'לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו' (בראשית מא, נה).

פירות יבשים

ג. אחד המנהגים שיש בו הבדל בין הספרדים לאשכנזים, אנחנו אוכלים בפסח פירות יבשים, כגון משמש מיובש, שזיף מיובש, תאנה מיובשת, צימוקים³, וכמובן שבדקים אותם היטב מתולעים, אולם אחינו האשכנזים לא אוכלים פירות יבשים בפסח, ויש להם שני טעמים, טעם אחד כתב 3 ניתן להכין יין מצימוקים, לוקחים צימוקים ומשרים אותם במים, קילו צימוקים כנגד ליטר מים, לכתחילה משרים שלושה ימים, והמים מקבלים את טעם הענבים ויש להם דין של יין, וגם סוחט את הצימוקים והמשקה היוצא מהם דינו כיוין. לפני כששים שנה בעל יקב אחד בא למרן זצ"ל, וגילה לו שהיין שמשווקים הוא 17% יין והרוב מים, ובהוראת הרב יצחק וייס בעל המנחת יצחק העלו ל-20% יין, ומאז מרן בעצמו היה מכין יין מצימוקים. לפי החוק אסור להכין יין בבית למסחר, אבל מרן הכין לעצמו.

א. בשיעור הקודם אמרנו, שאנחנו הספרדים נוהגים בכל ההלכות כדעת מרן השלחן ערוך, והאשכנזים יוצאים ביד רמ"א, ובחור ספרדי שלומד בישיבה אשכנזית, אמנם הוא לומד מהם את דרך הלימוד והפלפול, וזה נצרך וחשוב, אבל בענייני הלכה יש לו לנהוג כדעת מרן הבית יוסף וכפי מסורת אבותיו. הגאון רבי יהודה שפירא ראש כולל חזון איש שבחור בספרו דעת יהודה (עמ' כז) בשם החזון איש, שבחור ספרדי הלומד בישיבה אשכנזית, צריך לנהוג בכל ההלכות כולם כמנהגי האשכנזים, וגם יתפלל בנוסח אשכנזי, ובמבטא התפלה ינהג כמוותם, ושם ה' יבטא 'אמונ'גו'... כי האשכנזים הם רבותיו. אולם אחר המחילה מכבודו, כנראה שלא הכיר את המסורת שלנו, ולא ידע שקיבלנו הוראות מרן הבית יוסף, גם מרן זצ"ל שלח את בניו ללמוד בישיבות אשכנזיות, ועם כל זה שמרנו על המסורת שלנו בכל ההלכות, וכן במבטא.

מי המציא שקיבלנו הוראות מרן?

ב. יש חושבים שמרן זצ"ל המציא שהספרדים קיבלו עליהם הוראות מרן, אבל זה לא נכון, את הוראות מרן קיבלו כבר בחיים חיותו של מרן לפני כ-450 שנה, ומהם מהר"י מינץ השני² (הובא בשו"ת 1 בישיבה קטנה למדנו בישיבות ספרדיות, אבל אחר כך בישיבה גדולה למדנו בישיבות האשכנזיות, כי לא היה כל כך מבחר של ישיבות ספרדיות, אולי שתיים או שלוש בלבד. 2 הוא המהר"ם פדאוהו, גדול חכמי איטליה, היה נכדו של מהר"י מינץ הראשון, וגם הוא כונה מהר"י מינץ.

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:

לגאולה שלימה
של עמ"י

לכל הסעונוי שזכות עלון "בית מרן" יוקדש לכינוי להצילה ולרואה שלימה או להבדיל לעילוי נשמת
חייגו: *5290

יש לך שאלה בהלכות פסח? רבני 'בית מרן' כאן בשבילך בכל שאלה!

24 *5293 *שלוחה 1

תוכן העניינים:

- עמ' 4-1** השיעור השבועי
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5** פרשת ויקרא
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5** בעקבות רבותינו
הרה"ג חיים יצחק הלוי זצוק"ל
- עמ' 6** מאור ישראל
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 6** אקטואליה בהלכה
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 7** לחיות עם האמונה
הרה"ג רבי י. ישראל לונגאסי שליט"א
- עמ' 7** אתגרים בחינוך
הרב אברהם ברוזילאי שליט"א

אנשים הנמצאים בבידוד יכולים להתפלל תפילות במניין בשידור ישיר
לפרטים: להתקשר למוקד הליכות 'בית מרן' *5293 *שלוחה 16

הרמ"א בדרכי משה (סימן תס"ז סק"ה) שבארצות אשכנז היו רגילים לייבש את הפירות בתנור בעת אפיית הפת, וקבלו את טעם החמץ, ריחא מילתא היא. אבל זה היה בארצות מפני ששם רוב הזמן יש עננים ואין שמש, לכן היו צריכים לייבש בתנור, כאן במזרח התיכון ובארץ ישראל יש שמש ולא מייבשים את הפירות בתנור של הפת, ועוד שהיום יש בתי חרושת מיוחדים לייבש את הפירות, ואף אחד לא חושב לייבש את הפירות יחד עם הפת. היה עוד חשש, שהיו רגילים לייבש פירות עם מעט קמח, ואם הקמח יבוא במגע עם מים יחמיץ, אבל היום לא מייבשים פירות עם קמח. אצלנו לא נוהגים להחמיר בזה, בפרט כיום שאין טעם לחוש לחמץ בפירות יבשים, מכל מקום האשכנזים לא זזים ממנהגם, "אל תטוש תורת אמך" (משלי א, ח), וחוששים שאם ישנו ממנהגם תהיה פריצה בחומת הדת, ויבואו להקל גם בגופי תורה.

אורח אשכנזי

ד. אם יבוא אליך בפסח אורח אשכנזי, לא תכבד אותו בפירות יבשים ובקטניות, כי הם נוהגים להחמיר. לפני כארבעים שנה, כשמרן זצ"ל סיים את תפקידו כרב ראשי, ערכנו לו בשיבת חזון עובדיה הקבלת פני רבו בפסח, ואחד המארגנים הלך וקנה כיבוד לרבנים שיגיעו. מרן הגיע, והנה הוא רואה על השלחן פירות יבשים גרעינים ובוטנים, מיד שאל: מה זה?! אמרו לו: זה כשר לפסח! אמר להם מרן: גיעו לכאן רבנים אשכנזים⁵ שלא נוהגים לאכול פירות יבשים וקטניות, תוציאו הכל! את השתיה - קולה ושאר משקאות - אתם יכולים להשאיר.

חלב נכרי

ה. יש חומרות מוצדקות, כמו שלא לאכול אבקת חלב נכרי, בשוקולד ושאר מאכלים. תדעו, כל המוצרים החלביים של הכשר "OU", בדרך כלל מעורב בהם אבקת חלב נכרי, כך אמרו לי ראשי ההכשר כשהיו אצלי, והוסיפו שהם סומכים על הגאון רבי משה פיינשטיין⁶, שבספרו אגרות משה (יו"ד ח"א סימן מו, מו) התיר חלב נכרי בזמננו, וכל שכן אבקת חלב נכרי, בגלל החוק שאוסר לערב סוגי חלב, מי שמצהיר על חלב פרה ומערב חלב נאקה או אתון או חזירה, יקבל שלילת רישיון לעסק עם קנס גדול מאוד, ובגלל שמפחדים לשקר נגד החוק, בהלכה זה נקרא "מירתת", לכן הרב פיינשטיין התיר חלב נכרי.

החזון איש התיר אבקת חלב נכרי

ו. גם הגאון החזון איש (יורה דעה סי' מא אות ד) כתב להתיר אבקת חלב נכרי, כי הגוי מפחד מהחוק שאוסר לערב סוגי חלב, ובתוך דבריו הסתמך גם על דברי הפרי חדש (סימן קט"ו סק"ו) - היה לפני כ-300 שנה - שאם אין בעדר בהמה טמאה, לא צריכים לחוש, וכל החלב שמייבאים מאותו מקום אפילו שחלבו גוי וישראל לא עמד על גביו, ואין מצלמות, מותר. וכן משמע מדברי התשב"ץ (ח"ד חוט המשולש טור א סימן לב), היה בסוף תקופת הראשונים. ואמנם יש חולקים וסוברים שהגזירה על חלב נכרי היתה כמו תקנה גמורה, כמו חזרת הש"ץ, ברכת מעין שבע, תרופות בשבת, שאפילו אם בטל הטעם לא בטל הדין, אבל החזון איש קיבל את דברי הפרי חדש.

4 לא קונים סתם מוצר בלי הכשר לפסח, גם פירות יבשים. תעשיית המזון היום כל כך מורכבת, אתה לא יכול לתאר לעצמך ממה כל מוצר מורכב. לפני כששים שנה התעשייה לא היתה מפותחת כמו היום, ואני זוכר שאנשים היו באים למרן זצ"ל עם מוצרים שקנו ושאלו: כבוד הרב, זה כשר? מרן היה בודק את הרכיבים של המוצר ופוסק להם שהמאכל כשר, אפילו שלא היתה עליו חותמת של הכשר. היום ב"ה יש הכשרים רבים, כולם אהובים כולם ברורים, ועל כולנה ההכשר של הרבנות הראשית, ויש להקפיד לקנות רק מוצרים עם הכשר.

5 רבני האשכנזים כיבדו והעריכו את מרן זצ"ל, הם למדו תורה והכירו את גדלותו בתורה, ולפעמים העריכו אותו אפילו יותר ממה שהספרדים העריכו אותו.

6 היה גדול הדור, וכתב את ספריו אחד שגמר את הש"ס ארבע מאות פעם! ובמשך השנים שכלו נעשה שכל תלמודי, סברותיו חזקות, ומביא לדבריו ראיות רבות מדברי הסוגיות והראשונים.

והביא עוד סברא, שאם החלב הטמא יקר מאוד ואינו בהישג יד, אין סיבה לחשוש שהגוי יערבו עם חלב. הסטייפלר - גיסו של החזון איש - העיד שהחזון איש לא התיר אבקת חלב נכרי אלא במלחמת השחרור, שאז חלב לא היה בנמצא והיו צריכים חלב בשביל התינוקות, אבל בסתם לא התיר. גם הגאון רבי ישראל וולף מחבר שו"ת דברי ישראל (הובא בשו"ת תשובות והנהגות ח"א סימן תמ"א, תפ) העיד שהתווכח עם החזון איש בנושא הזה, והודה לו החזון איש שלא התיר אלא לזמן מלחמת השחרור (הובאו דבריהם בשו"ת קנין תורה בהלכה ח"א סי' לח, ושו"ת תשובות והנהגות חו"ד סימן תמ"ז). אולם, המעיין בספר חזון איש יראה שאין שום רמז שהתיר רק לתקופה מסויימת, אמנם נאמנת עלינו עדותם של הסטייפלר ורבי ישראל וולף בדעת החזון איש, אבל יש לנו עוד כמה וכמה פוסקים שכתבו להתיר.

מרן נתן הכשר לאבקת חלב

ז. בחודש חשון שנת תשמ"ג, כשמרן זצ"ל כיהן כרב ראשי לישראל, פנו אליו ביקשו ממנו לאשר לייבא לארץ שוקולד שמעורב באבקת חלב נכרי. מרן הסתפק אם ליתן להם הכשר, כבר אז מרן נודע בגדלותו וידע שרבים סומכים עליו, וכיון שהיה עסוק לטפל בתיקים קשים בבית הדין, קרא לגאון רבי אליעזר יהודה ולדינברג בעל ציץ אליעזר וביקש ממנו לברר את דין אבקת חלב נכרי. והרב ולדינברג ישב וכתב לו תשובה שנדפסה בשו"ת ציץ אליעזר (חט"ו סי' כה), ואחר שהארץ העלה להתיר, ומרן נתן להם הכשר על סמך זה. וכך כתבו להתיר בשו"ת זקן אהרן ואלקין (ח"ב סימן מד), הלבושי מרדכי⁸ (סימן כב), הגאון רבי עובדיה הדאיה - היה ראש המקובלים בירושלים לפני חמישים שנה - בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ה חו"ד סימן ט). באבקת חלב נכרי יש עוד סיבה להתיר, כי הגזירה היתה על חלב ממש שחלבו נכרי, אבל לא על אבקה, פנים חדשות באו לכאן. ועוד, יש אומרים שאי אפשר להכין אבקה מחלב של בהמה טמאה. להלכה, מהדין אבקת חלב נכרי מותרת, אבל נהגנו להחמיר, בשו"ת מנחת יצחק (ח"ד סימן יב אות ג, ו"ע בח"י סימן לא אות טו) דחה את כל הסברות להקל, לכן המחמיר תבוא עליו ברכה.

מרן שמר שוקולד לנכדים

ח. לפני כמעט ארבעים שנה הייתי יחד עם מרן האבא זצ"ל במלון בבורו פארק⁹, כשעלינו לחדר ראינו על הכריות שוקולד יפה, והיה בו אבקת חלב נכרי, מרן לקח את השוקולד ושם בכיס, לקח גם את שלי... ידעתי שמרן נתן הכשר על אבקת חלב נכרי לציבור הרחב, אבל החמיר על עצמו¹⁰ ולא

7 בפולין יש אלפי רפתות, ומביאים משם גבינות לארץ באישור הרבנות הראשית, יש להם משגיחים שמסיירים במחלבות, וגם יש מקומות עם מצלמות, ואם הגוי יערב חלב טמא, הוא מצולם, וגם אם יראו שהמצלמות נותקו כמה דקות מיד יחשדו בו, ולכן הוא מירתת. וגם, לפני זמן מה שלחנו לשם שני מפקחים תלמידי חכמים מטעם הרבנות הראשית לישראל, וזה מוסיף ל"מירתת", שבכל רגע הגוי חושש שיבואו מפקחים. וכן, הוא מפחד מהחוק הבינלאומי שאוסר לערב סוגי חלב. אולי יש מדינות לא מפותחות שאפשר לשחד אותם ואינם מפחדים מהחוק, אבל ברוב ככל המדינות מפחדים ומקפידים. ועוד, שברפת יש רק פרות, ויש לסמוך על סברת הפרי חדש.

8 חיברו הגאון רבי מרדכי אפשטיין, היה ראש ישיבת חברון לפני כמאה ועשרים שנה, שימו לב, ראש ישיבה ליטאי מחבר ספר שו"ת בהלכה! היום ראש ישיבה יתבייש להוציא ספר בהלכה, הוא רוצה להוציא ספר של למדנות. אבל בדורות הקודמים תראו שאותו רשב"א שחיבר את חידושי הרשב"א, חיבר גם את תשובות הרשב"א, וכך כל הראשונים, לא היו מבדילים בין ראשי ישיבות לפוסקי הלכות.

9 כשהגענו לשם, לפתע ראינו את הרב פינחס הירשברג יוצא - הוא היה ראש הרבנים באמריקה גאון עצום ובקי בש"ס - מיד לחצו ידיים, היה מותר... ואמר לו מרן: שמעתי עליך שאתה יודע מה הסוד המסחרי של קוקה קולה, תגלה לי מה המרכיבים, כדי שאדע אם זה כשר או לא. אמר לו: כבוד הרב, אני חתמתי בפני עורך דין שלא אגלה, זהו סוד מסחרי שאסור לגלותו, אבל אני מעיד שהקולה כשרה במאה אחוז, והיא כשרה גם לפסח. כבר אז הבאנו קוקה קולה לליל הסדר, לא בירה ח"ו, בירה היא חמץ גמור, וכשסיפרתי לאנשים הם התפלאו, כי עוד לא היה ההכשר של הרב לנדא וחשבו שהקולה לא כשרה לפסח, אבל סמכנו על העדות של הרב הירשברג.

10 בדברים רבים מרן זצ"ל כתב להקל, אבל על עצמו היה מחמיר, כמו שהחמיר על עצמו לא לפתוח מקרר בשבת, והיה מבקש מהבנים כשהיו קטנים או מהנכדים שיביאו לו מהמקרר איהו פרי להשלים מאה ברכות. למרות שכבר לפני למעלה מששים שנה כתב תשובה ביביע

העלון להצלחתם של: ליאור בן אסתר - פרנסה טובה וכל הישועות, נאוה בת אורנה - הצלחה בכל, רינה רונית בת זקנין - זיווג הגון ופרנסה, ריקל בת טוביא יהודית - הצלחה בכל, רפאל ומיכאל בני בצלאל - רפ"ש, שולמית בת חיה - רפ"ש, תהילה בת רות - הצלחה בכל, יוסף חיים בן יצחק - פרנסה בשפע, נתנאל בן סימה - כל הישועות, רפאל אבא בן מרים - כל הישועות.

אכל אבקת חלב נכרי, ושאלתי אותו: בשביל מה לקחת את השוקולד?
אמר: לקחתי כדי שנחזור לארץ ניתן את השוקולד לנכדים, כי מרן התייר
בשופי אבקת חלב נכרי לילדים קטנים.

חלב בפסח

ט. יש כאלו שמחמירים לא לשתות חלב בפסח, כי אולי הבהמה היתה של
גוי שהאכילה חמץ בפסח, וכתב הרמ"א (סימן תמג סעיף א) שחמץ של גוי
אסור לישראל בהנאה. כיום בארץ מטפלים בזה וכמה ימים קודם הפסח
לא מאכילים את הפרות חמץ, הפרות כשרות לפסח... אבל לא בכל מקום
מקפידים. בשו"ת הרמ"ץ (חאו"ח סימן כח) כתב שאסור לשתות חלב בפסח
מבהמה של גוי, כי מסתמא מאכיל אותה חמץ. וכן כתבו בשו"ת זית רענן
(דף ז' ע"ד) - היה לפני כ-250 שנה, החלוקת יואב (מה"ת סימן כ) - היה גאון עצום
וחרף גדול, שו"ת תשובה מאהבה (ח"ג ס"י שכה, דט"ו סעי"ב) - תלמיד הנודע
ביהודה לפני למעלה מ-200 שנה, וכן הגאון רבי חיים פלאגי (בשו"ת לב
חיים ח"ג סימן קיז, וברוח חיים סימן תמח ס"ק, ובמועד לכל חי ס"ב ב אות כב) ונסתייע
מהפרי מגדים (ס"ס תמח בא"א), והלכו אחריהם הבן איש חי (פרשת צו אות מב)
והכף החיים (סימן תמח ס"ק קיג). לעומתם הרב בית אפרים (חאו"ח סימן לה) -
אחיו של הרב שערי תשובה - כתב תשובה להתיר, כי הפרה לא אוכלת רק
חמץ, אלא גם עשבים ודברים אחרים, וזה בגדר "זה וזה גורם".¹¹ והסכים
עימו החיי אדם (בנשמת אדם סימן ט). וכן הסכימו אחיו של הבית אפרים -
השערי תשובה (ס"ס תמח), התורת חסד מלובלין (חאו"ח סימן כא), הגאון רבי
שלמה קלוגר (בשו"ת שנות חיים דפ"ז ע"א תשובה ש), והגאון רבי יהונתן אייבשיץ
בספרו כרתי ופלתי (סימן ס).

"זה וזה גורם"

י. האמת שמחלוקת זו בדין חלב של פרה שאכלה חמץ בפסח, תלויה
בסברת ההיתר של "זה וזה גורם", אפשר לומר שהוא מדין ביטול, כמו "חד
בתרי בטיל", ואם כן ביטול שייך לכל השנה כולה, אבל בפסח חמץ לא בטל
אפילו באלף, ולפי זה יש לאסור, כי בפסח החמץ חוזר וניעור, ואפשר לומר
שההיתר של "זה וזה גורם" הוא כעין גרמא, שהחלב נגרם בגלל שהפרה
אכלה חמץ, אבל אין כאן ממשות של חמץ, ואם כן גם בפסח יש להתיר.
יש בזה מחלוקת גדולה בראשונים, הר"ן (ע"ז מה:), כתב, שההיתר של "זה
וזה גורם" הוא מדין ביטול, ובספר אבני מילואים (סימן ו) הוכיח שכן דעת
הרמב"ם (פ"ה מהל' נדרים הט"ז), וגם המגן אברהם (סימן תמה סק"ה) הוכיח זאת
מכמה ראשונים. לשיטתם לכאורה כיון שחמץ בפסח אפילו באלף לא
בטיל, יש לאסור. לעומתם התוספות (פסחים כז.) כתבו שההיתר של "זה וזה
גורם" כי הוא כמו גרמא, וכן דעת עוד כמה ראשונים. לשיטתם נראה שיש
להתיר לשתות חלב בפסח מפרה שאכלה חמץ.

"חמץ בפסח לא בטיל"

יא. אמרנו שחמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל, ויש לדון מאיזה טעם, האם
בגלל שזהו דבר שיש לו מתירין, כי חמץ אחר הפסח מותר מהתורה, ודבר

אומר (ח"א חאו"ח סימן כא) להתיר לפתוח מקרר בשבת, כמוכן כשהמנורה כבויה, והביא
כמה סברות מדוע אין לחוש לכך שבפתיחת המקרר המנוע פועל יותר מהר. גם הגאון רבי
שלמה זלמן אוירבך (בירחון סיני סיון תשכ"א) כתב להקל בזה. מרן זצ"ל לא היה מספר את
החומרות שהחמיר על עצמו, והיה מורה לצבור כפי עיקר הדין. בכמה מקומות ביביע אומר
הרב כתב "המחמיר תבוא עליו ברכה", וכשהורה בשיעור את אותן הלכות, התייר לגמרי, ולא
אמר שיש מקום להתמיר, כגון לגבי שימוש במים חמים מדוד שמוש לרחוץ פניו ידיו ורגליו,
שביביע אומר (ח"ד חאו"ח סימן לד) הרב כתב שהרוצה להחמיר על עצמו, תבוא עליו ברכה,
אבל בשיעור התייר לגמרי. שאלו את מרן על כך והשיב, אני לא רוצה לבלבל את הציבור,
אם לא אומר את ההלכה באופן ברור יחשבו שאני לא בטוח בהלכה. לכן, תלמידי כתמים
שלומדים יביע אומר יכולים להחמיר לעצמם, אבל לציבור יש להורות כפי הדין.

11 הסוגיא של "זה וזה גורם" מובאת בכמה מקומות בש"ס, בפסחים (כו:), חולין (נח:),
עבודה זרה (מה:), ועוד, מדובר בהמה שאכלה כרשיני תרומה, אם זה מה שאכלה כל חייה
היא מותרת לכהן בלבד, אבל אם אכלה גם דברים אחרים "זה וזה גורם" ומותרת גם לישראל,
אמנם רבי אליעזר חולק, אבל הלכה כחכמים, יחיד ורבים הלכה כרבים, וכך נפסק להלכה
בשלחן ערוך (י"ד ס"י קמב סעיף ז) שזהו זה גורם מותר.

שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל, או מחמת חומרא דחמץ, ויש בזה
נפקא מינה לכמה דברים. הרמב"ם (פס"ו מהלכות מאכלות אסורות ה"ט) כתב
שחמץ בפסח לא בטיל¹², מדין דבר שיש לו מתירין, אולם התוספות (חולין
צ"ד. ד"ה אמר רבא) כתבו שחמץ בפסח לא בטיל משום חומרא דחמץ, איסור
חמץ חיובו בכרת, וגם נאמר עליו "כל מחמצת לא תאכלו", בל יראה ובל
ימצא", אפילו חזיר לא חמור כמו חמץ, וכיון שהתורה החמירה באיסור
חמץ, רבותינו הלכו בעקבותיה, ואמרו שלמרות שכל האיסורים בטלים
בשישים, חמץ לא בטל אפילו באלף. ואמנם הביאו התוספות בשם שאליות
דרב אחאי גאון, וכן בשם הבה"ג - בעל הלכות גדולות, שחמץ בפסח בטל
בשישים כבשר וחלב וככל איסורי התורה. וכן סברת הרז"ה (פסחים ל.) ועוד.
להלכה תופסים כדעת שלושת עמודי הוראה - הר"ף (פסחים ז' ע"ב מדפי
הר"ף) הרמב"ם (פ"א מהל' חמץ ומצה ה"ה) והרא"ש (פ"ב דפסחים סימן ה) - שחמץ
בפסח אפילו באלף לא בטל. אבל סברת המקילים חזי לאיצטרופי להתיר
את מי הכינרת, וכפי שיבואר להלן. וגם לגבי שתיית חלב מפרה שאכלה
חמץ, שמא כדעת הסוברים שחמץ בטל בשישים, ואם תאמר שהלכה
כדעת המחמירים אפילו באלף, שמא חמץ אינו בטיל משום חומרא דחמץ,
וכשיש זה וזה גורם לא החמירו.

תערובת חמץ בערב פסח

יב. יש להביא ראייה שדעת מרן היא שחמץ בפסח לא בטל אפילו באלף
משום חומרא דחמץ, ולא בגלל שהוא דבר שיש לו מתירין, מדין חמץ
שנתערב בערב הפסח. אם בערב פסח אחר חצות אפו מצות¹³, ומישהו
שיחק בעיסה, ונפלו על השלחן כמה פירורים, ועברו ח"י דקות או אפילו
פחות במקום חם, והם החמיצו, ונתערבו בבצק של המצות, האם אומרים
חמץ לא בטיל אפילו באלף או לא. והנה ידוע שחמץ אסור כבר מערב פסח
אחר חצות, וכמו שדרשה הגמרא בפסחים (ה.) "אך" חלק, ולכן יתכן שכמו
שהאיסור הוא מחצות היום כך הדין שחמץ לא בטל באלף הוא מחצות היום,
כך הדין לדעת הרמב"ם שחמץ הוא דבר שיש לו מתירין אחר הפסח. אולם
המרדכי (פרק כל שעה סימן תקעג) - הביאו הרמ"א (י"ד ס"ס קב) - כתב, שאין
לומר דבר שיש לו מתירין בחמץ, כי כל ההיתר של דבר שיש לו מתירין
זהו בדבר אסור שנעשה מותר לעולם, כגון ביצה שנולדה ביום טוב, שביום
טוב היא מוקצה, ואחר יום טוב היא מותרת ולעולם לא תחזור לאיסור, אבל
החמץ חוזר ונאסר בפסח של השנה הבאה, ולשיטת המרדכי חמץ אסור
אפילו באלף משום חומרא דחמץ, וכדעת התוספות. מרן פסק בשלחן ערוך
(ס"י תמז סעיף ב) חמץ שנתערב בערב פסח בטל בשישים, ומדבריו נראה שלא
סובר כהרמב"ם¹⁴ שחמץ דינו כדבר שיש לו מתירין, אלא משום חומרא
דחמץ, ובערב פסח אין איסורו כרת, כדעת רוב הראשונים ודלא כרש"י
(בבא קמא כט: ד"ה משש) שאיסורו בל יראה ובל ימצא הוא מערב פסח, ולכן
לא החמירו בתערובת.

מי הכינרת

יג. לפני עשרות שנים היו מחמירים בטבריה ובצפת ובעוד מקומות לא

12 כשאמרו "חמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל" לאו דוקא אלף, זו לשון גזומא, ואפילו
במיליון ויותר לא בטיל. לפני קום המדינה הערבים רצו לצער את היהודים, ולפני פסח היו
לוקחים לחם וזורקים בבורות של שכונת בית ישראל, והיהודים לא יכלו להשתמש במים
שבבורות כדי ללש מצות ולשתות מזהם בפסח. והטעם הוא שהלחם שרוי בבור, הרי הוא
כבוס כמבושל, ונתן טעם במים, וגם שחמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל, לכן לפני חג הפסח
היו עומדים על המשמר לנעול את הבורות שלא יורקו לשם חמץ.

13 יש מקפידים לאפות מצות בערב פסח לאחר חצות היום, בזמן הקרבת קרבן פסח,
שנאמר "על מצות ומרורים יאכלוהו" וכמו שכתב מרן השלחן ערוך (סימן תנח). ומרן זצ"ל
כתב בחזון עובדיה פסח (עמ"ל קסז), שיש להקפיד לכתחילה לקנות מצה שמורה שנאפתה
אחר חצות, ולאכולה בליל הסדר, ובדיעבד יוצא ידי חובה גם במצה שנאפתה קודם ערב
פסח. אבל באמת "בדיעבד" לאו דוקא, כי גם לכתחילה יוצא ידי חובה במצה אחרת, מרן לא
נחת בזה לדייק בלשונו כאחד הראשונים, וכוונתו שלכתחילה יש להדר ולחפש אחר מצה
של אחר חצות, אבל מהדין יוצאים ידי חובה גם במצה של לפני חצות, ולא כל עם ישראל
יכולים להשיג מצות שנאפו בערב החג אחר חצות, פוק חזי מאי עמא דבר.

14 בדרך כלל מרן פסק כדעת הרמב"ם, אבל מי שעוקב אחרי פסקי מרן השלחן ערוך יראה,
שזו לא הפעם היחידה שעזוב את דעת הרמב"ם שהיה מרא דאתרא מגדולי הספרדים,
ופוסק כדעת תוספות.

העלון להצלחתם של: ניסים אלחנן בן ציפורי - שימצא ישיבה שמתאימה לו, שרה זהבה בת הודיה - רפואה שלמה, סיגל בת ברוריה - הצלחה בכל, עימואל בן אסתר - זרע בר קיימא, שירה
בת יפה - הצלחה ופרנסה, אליהו בן חיים - רפואה שלמה, אלישבע בת מרים - זיווג הוגן, דבורה בת חוה - כל הישועות, הודיה בת אפרת - זיווג ובריאות, הלל בת יהודית מלכה - הצלחה בעבודה.

שקבל תקציב מהעיריה ומחלקים אותה לאלפים ולרבבות, הוא מכשיל את הרבים! הוא כתב לברך על נטילת ידים על ירק שטיבולו במשקה, נגד מה שפסק מרן השלחן ערוך (סימן קנח סעיף ד) שלא מברכים על נטילת ידים של טיבולו במשקה". מרן חשש לתוספות (פסחים קטו רע"א) ודלא כדעת הרמב"ם (פ"ו מהלכות ברכות ה"א). אנחנו קיבלנו הוראות מרן, ובספר עין יצחק ח"ג (ח"ג עמ' לא והלאה) הבאנו עשרות עשרות פוסקים מלפני כ-450 שנה עד לפני כ-50 שנה, שכתבו שקיבלנו הוראות מרן, ומהם גם אשכנזים, גם הם קיבלו הוראות מרן כשהרמ"א לא חולק. אנחנו קיבלנו הוראות מרן, ואין בזה שום פגיעה בפוסק אחר. באותה הגדה כתב עוד לברך על כל כוס וכוס מארבע כוסות, והלא לדעת מרן השלחן ערוך (סימן תעד) אלו ברכות לבטלה, ויש לברך רק על כוס ראשון - קידוש, וכוס שלישי - של ברכת המזון. אמנם מנהג האשכנזים לברך על כל כוס, והם ימשיכו במנהגם, אל תיטוש תורת אמך, אבל אנחנו קיבלנו הוראות מרן. והרי אפילו נגד מרן השלחן ערוך אומרים ספק ברכות להקל, כל שכן כאן שמרן פסק לא לברך על כוס שני ורביעי. אולי צריך להפיץ יותר את הגדת "חזון עובדיה" של מרן זצ"ל, היא לא צריכה חלוקה, אנשים קונים אותה והיא מתוקה מדבש...

ניצול הזמן

טו. ההגדה "חזון עובדיה" יצאה לראשונה בשנת תשכ"ז, ולמדנו אותה עם חברותא. אני מציע לציבור שבתקופה זו שעושים כעין סגר בבתי, יקחו ספר "חזון עובדיה" על פסח, וילמדוהו מתחילתו ועד סופו, כולל ההערות, וכשיגמרו ילמדו ילקוט יוסף על פסח שלושה כרכים. בזמן מגיפה יש להתחזק בעיקר בתפילה לבורא עולם, וגם להתחזק בלימוד התורה, אדם נמצא בביתו וניצל את הזמן לשבת וללמוד, יפתח ספרים, ויכול ללמוד עם חברותא דרך הטלפון. ויהי רצון שהקדוש ברוך הוא יסיר כל חולי ומגיפה, וישלח רפואה שלימה לכל החולים, אמן כן יהי רצון.

17 מרן זצ"ל כשהיו מגיעים לבילי הסדר "ורחץ", היה מעמיד את אחד הילדים ליד הכיור ואומר לו: תעמוד ותזהיר את כולם לא לברך על הנטילה, כי בכל שבת רגילים מיד אחרי הקידוש ליטול ידים בברכה.

לשתות מים מהברזים, והיו מכינים מראש מים לבישול ולשתיה¹⁵, כי המים מגיעים מהכינרת, ובכינרת זורקים חמץ. אם תאמר שזורקים לחם, אפשר ליישב שהדיגים אוכלים אותו, כמו דין חצר שזורקים בה חמץ, ויש שם עופות (ע' סימן תלג סעיף ו, וסימן תמה סעיף ג). אבל יש חשש שבחול המועד הגויים יצאו לשוט בכנרת עם סירה, ויזרקו לתוכה בירה, וחמץ בפסח אפילו באלף לא בטיל. מרן זצ"ל כתב לפני כחמישים שנה במכתב, שטוב להחמיר להכין מים לבישול ולשתיה מערב פסח, אולם אחר שנים מרן (בשו"ת יביע אומר ח"ז חאו"ח סימן מד) כתב תשובה להחמיר, וטעמו שכל מה שאמרו חמץ לא בטל אפילו באלף הוא על דבר ששייך באיזה אופן שיתן טעם, אבל חמץ בכינרת לא שייך שיתן טעם במים, גם אם תשפוך את כל הברייה שיש במדינה היא לא תתן טעם במי הכינרת... ויש לומר שעל זה לא גזרו חכמים, ובוהו החמץ בטל ברוב ככל האיסורים. ועוד יש לומר שדין כבוש כמבושל¹⁶ נאמר כשהמים עומדים, אבל בכינרת יש כל הזמן מים חדשים שזורמים שם. היום החומרא הזו לא כל כך שייכת, כי בדרך כלל המים שבברזים נשאבו מהכינרת כמה ימים קודם הפסח, ובירושלים ועוד ערים המים לא מגיעים כלל מהכינרת, אלא ממעיינות שיש בראש העין ובעוד מקומות. לכן היום אין צורך להחמיר לא לשתות בפסח מים מהברזים, כל חומרא צריך שיהיה לה איזה טעם הגון להחמיר, כגון אם דעות הפוסקים חלוקות, אבל אדם מירושלים שיכין דליים של מים לפני הפסח, זו חומרא של שטות. ולפי האמור לעיל, אם חמץ לא בטיל מצד דבר שיש לו מתירין, גם כמה ספיקות לא יועילו, אבל כיון שדעת מרן שחמץ לא בטיל משום חומרא דחמץ, מועיל בזה צירוף של כמה וכמה ספיקות.

הגדה נגד מרן

יד. חכם אחד מאשקלון שיהיה בריא, הוציא הגדה של פסח, ושמעתי

15 לא היו מחמירים להכין מים גם לשטיפת קרקע ולהתרחץ, רק כשיש חשש שהמים יגיעו לפיו.

16 כבישה לדעת רבינו תם (הובא במרדכי עבודה זרה סימן תתנד) היא שלושה ימים, ויש אומרים 24 שעות מעת לעת.

שבוע הבא עוברים לשעון קיץ, הרב המקדים יתחיל בשעה 21:30, והשיעור יתחיל בשעה 22:00.

עקב הנחיות משרד הבריאות הורה מרן הרשל"צ שליט"א על ביטול השיעור בביהכ"ס "היזדים" והשיעור יועבר מביתו של מרן שליט"א באמצעות הלויין או דרך קול חי- ורשת מורשת

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 21:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 22:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

רבקה בת תמר לרפו"ש במהרה

לכל המעוניין להתברך מפני קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: *5290**

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: זאב יהונתן בן קלרה חיה- הצלחה בכל, עדי בתאל בת פרידה- רפואה שלמה, קרן בת עליזה- זרע בר קיימא, רות בלומה בת אסתר ברכה- רפואה שלמה, רחל בת חנה- בריאות והצלחה, שי בן מרים- כל הישועות, שמואל בן פרידה- פרנסה טובה, שמחה בת זינה סופיה- בריאות והצלחה, שרה בת מלכה- הצלחה בכל, שרה חיה בת פערל מירל- רפ"ש.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת ויקרא

לצאת מהשמיכה החמה, ונשאר צמא במיטתו. לפתע התעורר ואמר לעצמו: נפוליאון נפוליאון, אם אתה מתעצל לקום ממיטתך מה בינך לשאר בני תמותה? מיד קפץ מהמיטה והלך לקצה המחנה אל חבית המים.

כשהגיע למים מזג לעצמו את הכוס ובא לשתות, אך לפני ששתה התחיל לחשוב לעצמו: נפוליאון נפוליאון, בשביל כוס מים הטרחת את עצמך ללכת את כל הדרך בקור הזה? וכי אינך יכול להתגבר על הצימאון? אם אתה שותה עכשיו מהמים מה בינך לשאר בני תמותה? הניח את הכוס ולא שתה אותו, וחזר למיטתו לישון.

סיים החוזה מלובלין ואמר: לדבר כזה אפשר לקרוא שירת הרצון, וכך צריך האדם להכניע את כל רצונותיו לעבודת ה'.

על זה אמרה התורה "קריב אותו לרצונו לפני ה'", שלא יהיה מאלה המחפשים בתורה רק דברים שיתאימו לרצונם ולהתנהגותם, ואלו דברים שאינם לרוחו נשכחים מליבם. האדם לבטל את הרצון העצמי שלו, ולהקריב אותו כליל על מזבח עבודת ה'.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (א א).

בתחילת פרשת הקרבנות נכתבה המילה "ויקרא" עם אל"ף זעירא, ופירש רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל (זרע קודש) כי רמז יש בזה, שלפעמים נדמה לאדם שקשה לו לחזור בתשובה, אבל האמת היא שהקב"ה לא מבקש ממנו הרבה, רק לפתוח פתח קטן כחודו של מחט, ואז יפתח לו הקב"ה פתח גדול כפתחו של אולם ויקרב אותו, כמו שנאמר (שה"ש ה ב) "קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי", ודרשו חז"ל (שהש"ר ה ב): אמר הקב"ה לישראל: בני, פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודו של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו.

לכן מתחילה הפרשה עם אל"ף זעירא, אל"ף ראשי תיבות "פתחי לי אחותי" - תפתח פתח של תשובה, וגם אם יהיה הפתח זעירא - פתח קטן כחודו של מחט, הקב"ה יפתח לך פתח כפתחו של אולם ויקרב אותך לעבודתו.

וענין זה נרמז בתחילת פרשת הקרבנות כיון שהקרבנות באים לכפר על האדם, וכידוע לא הבאת הקרבן היא העיקר, אלא התשובה שעושים עם הקרבן, החרטה על העבר והקבלה לעתיד, ובאה התורה לרמוז לנו שהתשובה קרובה לאדם מאד, בפיך ובלבבך לעשותו, כי גם אם יפתח פתח קטן של תשובה יזכה אחר כך לתשובה שלימה.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו'. יקריב אותו לרצונו לפני ה'" (א ב-ג).

"אדם כי יקריב מכם" משמע שיקריב את עצמו לפני ה', ואיך יכול האדם להקריב את עצמו?

"יקריב אותו לרצונו לפני ה'" - יקריב את כל רצונותיו לפני ה', כמו שאמר התנא באבות (פ"ב מ"ד) בטל רצונך מפני רצונו (הכתב והקבלה). וזו היא עיקר הכוונה בהקרבנות, שיקריב ויבטל את הרצון העצמי שלו לרצון ה', שכל כוחותיו החומריים והרוחניים יהיו נכנעים ומסורים לעבודת ה'.

וסיפר החוזה מלובלין מעשה שהיה עם הקיסר נפוליאון, שיצא למלחמה עם צבאו בימות החורף, ובלילות היה חונה עם חייליו בשדה בקור המקפיא ושוכב באוהל כשהוא מכוסה בכמה שמיות.

פעם אחת התעורר באמצע הלילה והיה צמא מאד, אך המים היו בקצה השני של המחנה, במרחק גדול מהאוהל שלו. כיון שהקור היה עז התעצל נפוליאון

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א

ידוע מעלת פדיון הנפש
שבמחנה להסיר מבני אדם חול, צרה ויגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש

**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבי אגודת "בית מוין" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם

חייגו *5290

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
רב מחלבות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות (המוזן הנרייה)

בעקבות רבותינו
הדליקו נר
לעולמינו נשמת הצדיק וצוק"ל

הרה"ג חיים יצחק הלוי זצוק"ל-רבה הראשי להרצליה
הרה"ג חיים יצחק הלוי זצוק"ל-רבה הראשי להרצליה רבנו נולד בשנת תר"פ (1935) בעיר צנעא שבתימן, לאביו הגאון רבי יחיא יצחק הלוי זצוק"ל שהיה הרב הראשי לתימן.

מקטנותו היה ידוע רבי חיים בכשרונותיו ותשוקתו ללימוד תורה, בגיל שמונה היה מצטרף לשיעורי אביו, מאור הגולה הגאון רבי יחיא יצחק הלוי זצוק"ל.

למעשה רבנו הוא הילד היחיד שהצטרף לשיעור זה. והיה יושב בריחוק מתלמידים ובשקט, באחת הלילות הבחין בו אחד הלומדים והעיר לו: "מדוע אינך יושב קרוב כדי שתוכל לשמוע ולהבין?" השיב לו רבנו. אני מתבייש לשבת ליד הגדולים, אבל אני שמעתי את כל השיעור ויכול לחזור על כל מה שלמדו.

רבותיו: הרה"ג חיים חוברת ז"ל. הרה"ג חיים כסאר ז"ל. הרה"ג סעיד עוזרי ז"ל. רבנו למד בישיבות קדושות. הוא למעשה הנהיג ביד רמה למשך 34 שנה. את העיר הרצליה.

והיה בעל דמות ענקית של איש אשכולות, היה גדול בתורה, רועה נאמן, אוהב את הבריות ואהוב על כולם. כל חייו היה אך ורק בלימוד התורה ובקיום מצוותיה במיוחד בכל העשייה הגדולה שלו כרב וכמנהיג של ציבור גדול ומגוון. רבינו

זכה לקדש את חייו וכן להפיח רוח קדושה וטהרה בקרב אלפי תלמידיו ותושבי עירו. ידע להנהיג את הקהילה בתבונה ובענווה ובמאור פנים ובלב אוהב. ליראת שמים ללימוד תורה ולקיום תורה מצוותיה.

רבנו היה גאון בצדקות ובמידות. לבו הגדול היה רחום ופתוח כפתחו של אולם לכל דכא ושפל רוח. היה אוהב את עמו מכבד את הבריות ואף את הפשוטים שבעם וגם ילדים קטנים כיבד מאוד.

שמעתי מעשה ממקור ראשון המראה על גדולתו של רבנו, היה מרכז לרב ראשי לישראל- אחד המועמדים הגיע לרבינו על מנת להסביר לו את פעולותיו ושליחותו לתפקיד הרב הראשי לישראל, רבנו שומע ושומע...

לאחר ששמע את דבריו התחיל רבינו בדברי תורה לפחות שעה וחצי ולא מפסיק. והרב (המועמד) הסתכל כל פעם על השעון, לאחר שרבנו סיים את דברי התורה, ליווה רבנו את הרב (המועמד) לרכב והמשיך בדברי תורה ומוסר. עד שהם מגיעים לרכב, רבינו פותח לרב (המועמד) את הדלת והרב נכנס לתוך רכבו וטורק את הדלת, הרב (המועמד) אמר לעצמו כנראה רבינו לא זוכר למה באתי, כל הזמן היה בלימוד תורה ובפלפולי תורה. לאחר דקה רבינו דופק על השמשה של הרכב והרב (המועמד) פותח את החלון, הרב מברך אותו ושייחה לך ברכה והצלחה. ואתה ראוי להיות הרב הראשי לישראל, ואני אבחר בך.

רבנו נתבקש לשייבה של מעלה בתאריך ב' בניסן שנת תשס"ה ונטמן בהר הזיתים - ירושלים והוא בן 84 שנים בפטירתו. ת.נ.צ.ב.ה.

העלון להצלתם של: תהילה בת מיריס- הצלחה, תמימה בת קלרה חיה- כל הישועות, אביחי מאור בן סגולה- זיווג וכל הישועות, אבישג אסתר בת נטלי- בריאות והצלחה, אברהם בן מרים- אריכות ימים, אברהם מנה בן חוה- בשורות טובות, אסתר דבורה בת יעל- זיווג הגון, יוחנן מיכאל בן דינה- כל הישועות, מנחם בן שמחה- בריאות ואריכות ימים, נתנאל בן סימה- כל הישועות.

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

שְׁבָחָהּ מֵאֲלֵיָהּ הוּא שֶׁל גָּבַב, אֶפְלוּ קָדָם יְאוּשׁ, וְכָל שָׁכַן אִם גָּבַב פְּבֻשָׁה וְנִתְעַבְרָה אֶצֶל גָּבַב דְּהִשְׁבַּח שֶׁל גָּבַב, אֶפְלוּ תְּבַעוּהָ תְּבַעֲלִים קָדָם שְׁיִלְדָהּ, הוּאִיל וְגָבַב רִיקְנִית (טור ס"א בְּשֵׁם הָרֵא"ש וְהַרְאֵב"ד)

שאלה: אדם שקנה שעון קיר מהחנות וגילה שהשעון מקולקל, ועד שבא להחזיר את השעון לחנות, השעון נשבר לו, וכשבא לחנות אמר לו המוכר כיון שזה שבור אני לא מחזיר לך את הכסף האם נכון הדבר?

תשובה: לכאורה הצדק עם המוכר שהרי אם השעון לא היה שבור היה המוכר מחזירו לחברה והיו מזכים אותו על כך, ובמציאות העכשווית אינו יכול לעשות דבר וממילא לא צריך להחזיר לקונה את כספו.

אבל איתא בגמרא במסכת בבא קמא ט עמ"ב ב' אדם שהזיק לחברו משלם מה שהזיק במיטב הארץ את כל מה שהזיק.

ולפי"ז נראה לומר להלכה: שהמוכר לא יכול לקחת את כל הכסף ששילם הקונה, שהרי הקונה לא שבר שעון שהוא תקין אלא שעון שלא עובד ולכן משערים כמה שווה שעון שאינו תקין ואת ההפרש יחזיר המוכר לקונה.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שולחה 5

שאלה: אדם שגנב חפץ מסוים שהיה שווה בשעת הגנבה 200 ₪ ורוצה לחזור בתשובה ולהחזיר הגניבה, אבל החפץ כבר איננו והוא רוצה לשלם כסף במקום, ובשעת ההחזרה החפץ נהיה שווה פחות מ 200 ₪ כמה ישלם האם כשעת הגנבה או כשעת ההחזרה?

תשובה: לכאורה היה נראה לומר שישלם כשעת ההחזרה שהרי כיוון שעכשיו עשה תשובה לכן ישלם כמו המציאות העכשווית.

אבל כתב מרן השו"ע בחושן משפט סימן שנד סע' א' ע"פ הרמב"ם שאין משלם הגנב אלא כשעת הגניבה ולפי"ז בנדון דידן יהיה חייב לשלם הגנב 200 ₪ ולא כמה ששווה בשעת ההחזרה.

ועיין שם שכתב מרן השו"ע שגם אם השביח לאחר מכן שאין משלם הגנב את הרווח, שכתב בזה"ל הִיִּתְה תְּגַנְבָה בְּיַד הַגָּבַב וְהִשְׁבִּיחָהּ מֵאֲלֵיָהּ, כְּגוֹן פְּבֻשָׁה שֶׁהִיִּתְה מֵעֶבְרַת פְּשַׁעַת גָּבַבָה, וְיִלְדָהּ; או שֶׁהִיִּתְה טְעוּנָה בְּשַׁעַת גָּבַבָה, וְיִגְזָהּ, מִשְׁלֵם אוֹתָהּ וְאֵת גִּזְזָתָהּ וְאֵת נִלְדוֹתֶיהָ. וְאִם אַחַר יְאוּשׁ יִלְדָהּ וְיִגְזָהּ, מִשְׁלֵם פְּשַׁעַת הַגָּבַב. הוֹצִיא עָלֶיהָ וְהִשְׁבִּיחָהּ, כְּגוֹן שֶׁפְּטָמָהּ, הָרֵי הִשְׁבַּח שֶׁל גָּבַב אֶפְלוּ לְפָנָי יְאוּשׁ, וְכִשְׁמַחֲזִיר הַגָּבַב נוֹטֵל הִשְׁבַּח מִתְּבַעֲלִים. הגה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֶפְלוּ

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרן"

אקטואליה בהלכה

לפני החג או יותר. האם המקום צריך בדיקה בליל י"ד או שאפשר לסמוך על הניקיון?

תשובה: כתב מרן השולחן ערוך (סימן תל"ג סעיף ג') וזה לשונו: בודקים (בליל י"ד) בכל מקום שיש לחוש שמא הכניסו בהם חמץ ולכן - כל חדרי הבית צריכים בדיקה ע"כ. יוצא שכל מקום שיש לחוש שיש בו חמץ צריך בדיקה. וכל מקום שלא מצוי שיש בו חמץ כלל - אין צריך בדיקה.

אם כן אותה אישה שניקתה את חדר השינה היטב ויודעת בבירור שאין שם חמץ מפני ששמרה על המקום שלא יכניסו לשם חמץ - אין חובה לבדוק בליל י"ד. וכל זה בבית שאין בו ילדים קטנים, אבל בבית שיש בו ילדים קטנים, אף שניקתה את החדר - סביר מאוד להניח שאחד מן הילדים נכנס לשם עם פרוסה ועם בִּיסקוויט ולכן צריך בדיקה. אא"כ המקום היה סגור ולא נכנסו לשם.

שאלה: האם חובה לקנות כלים חד פעמיים שיש עליהם כשרות מיוחדת לחג פסח?

תשובה: דבר שהוא לא מאכל כגון כלים חד פעמיים נכון וטוב שיהיה בו כשרות לפסח ואם לא משיגים בכשרות לפסח, המקל יש לו על מה לסמוך.

שאלה: אשה שבוררת אורז לחג פסח כיצד עליה לנהוג?

תשובה: ברירת האורז צריכה שימת לב יתרה, במשך כל השנה ובמיוחד לחג פסח. משום שכל השנה מצוי גרגירי האורז נגועים ולחג הפסח צריכים לשים לב עוד על הברירה, משום שמצוי גרגירי חיטה או שעורה.

ולמרות שכיום לא כ"כ מצוי ויש מקומות שלא מצוי כלל, אף על פי כן צריך בדיקה.

ומספיק בדיקה אחת, אף לאורז שהוא לחג הפסח. משום שלא מצוי ברוב הפעמים שיש שם חיטה ושעורה.

ואף על פי שכתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל בספרו חזון עובדיה פסח (עמוד פ"ב) וזה לשונו:

"ונהגים לברור את האורז בתשומת לב רבה ובכובד ראש "שלושה פעמים" ע"כ. כל זה הוא בזמנם שהיה מצוי בו חיטה ושעורה, אבל כיום שכמעט ואין מצוי כלל אין צורך לבדוק ג' פעמים, וכן הדין לשאר קטניות. כן הורה מרן הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א."

שאלה: אישה שניקתה חלק מן הבית לחג פסח כגון: את חדר השינה שבוע ימים

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

נגיף הקורונה

שנדבקים בשפעת: רסיסי טיפות שמקורם באדם נגוע (שהשתעל או שהתעטש) נושאים את הנגיף באוויר וחודרים למערכת הנשימה של בני אדם לא נגועים.

הנגיף עובר גם במגע - למשל עם כף יד שחולה קורונה התעטש לתוכה. מכאן החשיבות של רחיצת ידיים תכופה במים ובסבון או באלקוה'ל. זוהי גם הסיבה שניתנה ההנחיה להימנע מללחוץ ידיים ומלגעט בפנים.

יש לציין שההדבקה היא בדרך כלל מחולים סימפטומטיים (חולים שיש להם סימפטומים של המחלה), אך יש ראיות להדבקה גם מחולים אסימפטומטיים - חולים שנדבקו בנגיף, אך לא פיתחו את תסמיני המחלה.

האם יש תרופה למחלה? עדיין אין תרופה מאושרת למחלה, אך נעשים ניסויים קליניים רבים בתרופות שאושרו לטיפול במחלות נגיפיות אחרות כמו סארס ואבולה.

האם ישנן אוכלוסיות שצריכות להיזהר במיוחד? משרד הבריאות הודיע כי מומלץ לבני 60 ויותר ולאלה שסובלים ממחלות רקע כרוניות (למשל מחלות לב, סוכרת, יתר לחץ דם, מחלות נשימתיות או דיכוי חיסוני), להימנע מהתקהלויות וממגע עם אנשים ששבו מכל יעד בחו"ל או ממגע עם בעלי תסמינים של המחלה או ממגע עם אנשים שקיים חשד שהם חלו בקורונה

מהו נגיף הקורונה? מדובר בנגיף נפוץ ממשפחת הסארס והמורס כשמסתכלים על הנגיף במיקרוסקופ אלקטרוני רואים תמונה שמוזכרה כתר, ומכאן שמו: משמעות המילה "קורונה" בלטינית היא כתר.

בדרך כלל לא גורם הנגיף הזה למחלות בבני אדם, אלא בבעלי חיים - יונקים ועופות. אם בני אדם בכל זאת נדבקים בו, הרי לרוב מתבטאת מחלתם בהצטננות קלה, וזו חולפת מעצמה ללא שום טיפול.

לעומת זאת, אם מדובר באדם שמערכת החיסון שלו מדוכאת מסיבה כלשהי, עלול נגיף הקורונה לגרום למחלה רצינית וקשה יותר.

מדובר בנגיף נפוץ שתוקף כמעט כל אדם לפחות פעם בחיים - בעיקר בתקופת הילדות - וכאמור לרוב הוא אינו מסוכן.

עם זאת, מדובר בנגיף שעבר באחרונה מוטציה והפך לאלים (לכן ארגון הבריאות העולמי כינה אותו בהתחלה "נגיף הקורונה החדש").

מהם התסמינים של נגיף הקורונה? התסמינים הם במערכת הנשימה העליונה (שיעול, קוצר נשימה, הצטננות, חום). לתסמינים האלה עלולים להתלוות כאבי שרירים. במקרים חמורים עלולות להתפתח דלקת ריאות ואיסיפיקה נשימתית.

איך נדבקים בנגיף הקורונה? הנגיף עובר מאדם לאדם בהדבקה טיפית - כמו

העלון להצלחתם של: אפרת בת ניצה - בריאות והגוף והנפש, ליאור עובדיה בן סגולה - זיווג הגון, לכל משפחת אוחנה - כל הישועות, נטלי בת פולט לאה - הצלחה ובריאות, ניסן בן רחל - רפ"ש, רבית בת סגולה - כל הישועות, אברהם בן משה - זרע בר קיימא, אורית בת רות - זיווג הגון, אפרת בת ציפורה הצלחה בכל, בנציון דוד בן רות חזרה בתשובה, שמואל בן בתיה זיווג הגון.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשי"ת "בית מרח" ומחבר סדרת הספרים "נר להגלי" ועוד...

שיא האהבה - התעללות בשונאינו

היום נדבר על חשיבה שעמה נוכל לעבור את כל גלי העולם, ואפילו בשמחה. יש לנו מצווה "למען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים". "לייסר" זו מילה חיובית, כאב מייסר את בנו, אבל "להתעלל" זהו מושג שלילי. הקב"ה רוצה שנדגיש את התעללותו במצרים. מדוע?

כאן נמצא כוח יסודי המעמיד את הנשמה היהודית בפני משברי העולם. עלינו לזכור את היקרות והמכובדות שלנו אצל הקב"ה. אסור שיהודי יתהלך בעולם כגוי, אלא יחוש את יקרותו כיהלום בין אבנים פשוטות.

על כל יהודי בעולם יש בערך 500 גויים. זה בכמות, אולם באיכות, כל יהודי תכליתי אצל הבורא יותר מכל הגויים, שאינם תכליתיים אלא אמצעיים. רצון הבורא מכל יהודי, שילך בין גויי העולם בתחושת גבהות ויקרות. עלינו לזכור שהקב"ה התעלל במצרים בעבורנו. כשאדם אוהב משהו, הוא עוזר לו, אולם כשהוא מתעלל בשונאינו עד כלות, זה סימן שאהבתו עזה.

ה' יצר את אימפריית מצרים, ונתן בלבם לשעבדנו - "הפך לבם לשנוא עמו, להתנכל בעבדיו", ואחר כך "שלח משה בחירו", שנתן לפרעה עשר מכות, עשר התעללויות. כל יהודי צריך להפנים שהקב"ה מייקרו, וכואב לו על כל מכה שהוא סופג - "בכל צרתם לו צר". מובא ב'זוהר', שבעתיד הקב"ה ילבש כביכול מעיל, שעליו מצוירות כל ההשפלות שעם ישראל עבר בגלות, ויתנקם בגויים - "א-ל נקמות ה', א-ל נקמות הופיע".

היום אנו חשים מושפלים, וכביכול אין מי שיבין ללבנו, אבל עלינו לזכור שהכל מיועד ליישרנו ולהובילנו לדרך האמת.

כתוב "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר". המדרש מלמד שהייתה כמין לבנה תחת רגליו של הקב"ה לזכור את שעבוד מצרים. ככל שהאדם יחידיר את אהבתו של הקב"ה כלפיו, כך ישמח יותר, והכל יתגמד בעיניו, שכן כל הייסורים הם כליטוש יהלום המתקן את הפגמים.

כל אחד עובר מה שעובר, במטרה ללטש את נשמתו לחיי נצח. אם האדם יבין זאת, יחיה בשמחה, ואם לאו - יעבור שני גיהנומים - יהיה מסכן בעולם הזה, כיתום שלא מודע לכך שאביו חי ואוהבו, ומסכן בעולם הבא, שאינו מנצל את ייסוריו לקניית העולם הבא.

גם במצב של חטא, עין ה' פקוחה להושיענו. במצרים היינו "ערום ועריה", הגענו לעבודה זרה, ואז הקב"ה אומר "ראיתי את עני עמי". מהשפלות של מ"ט שערי טומאה, הורמנו לגובהי מרומים בתוך שבוע - "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן-בוזי", ובתוך שבעה שבועות התקיים בנו: "פנים בפנים דבר ה' עמכם, בהר מתוך האש". הקב"ה טרח להבהיר לנו את יקרותנו, כי ידע שיבואו ימים שבהם נחוש מופקרים - "ותאמר ציון עובני ה'". הקב"ה הראה לנו פעם אחת עד כמה אנחנו יקרים בעיניו, ודי לחכם בכך, ובכוח אמונה זו נחזיק מעמד, עד ששוב נתרומם בעלייה שאין אחריה נפילה.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יו"ר מרכז אתגרים בחינוך ומגיש התכנית יקרות שקופים ברדיו "קול חי"

שומר מצווה - לא ידע קורונה!

אבא שמריה יצא עם בנו חיימק'ה לתפילת שחרית. אם כבר כולם בחופש, לפחות נתפלל ביחד. כשעמדו בפתח ביה"כ אמר אבא "אוי ואבוי, תראה כמה אנשים יש כאן. זה לא טוב. משרד הבריאות הודיע אמש שאסור להתקהל יותר מעשרה אנשים. בא חיימק'ה, נחפס לנו מניין אחר... עוד לא הספיקו לסוב לאחוריהם והנה צץ לו מאיר הגבאי המסור ונעמד מולם. "לאן אתם הולכים?" שאל. "לחפש מניין של עשרה בלבד!" ענה לו שמריה. הגבאי התבונן בפניהם בפליאה ואמר: "נו, שומר מצווה לא ידע דבר רע! שום דבר לא יקרה לכם מתפילה במניין!" אבא שמריה ראה שעוד אנשים מתקהלים סביבם, ממתנינים לשמוע מה יענה לגבאי הנאמן. הוא חך מעט בדעתו ואז שאל: "איזו מצווה? מאירק'ה הגבאי לא הבין, "מה זאת אומרת איזו מצווה? תפילה במניין, עשרה קדישים, תשעים אמנים, קדושה בציבור, מה זאת אומרת איזו מצווה?!"

שמריה- שראה שלא מעט אנשים מוסיפים להתקהל סביבם, מתעניינים בשיחה המתפתחת, פתח בנאום חוצב להבות. "אתם שומעים איזה עיוות? איזה סילוף? תפילה בציבור זו מצווה, נכון. ומה עם 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם'? ומה עם 'פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה'...? לא רק פיקוח נפש אלא אפילו ספק

פיקוח נפש! ומה עם 'ועשית ככל אשר יורוך'...? רומסים את כל התורה - למען התורה?...! ומה בדיוק הבעיה? מפסידים תפילה במניין?... ומי אמר שצריך להפסיד תפילה במניין? למה לא להתאמץ קצת יותר ולהתפצל להרבה מניינים קטנים של עשרה עשרה?... למה להתפלל דווקא בעשר בבוקר? אה, כי יש חופש?... וכשאני שואל למה יש חופש? עונים לי: "מה זאת אומרת??? 'ונשמרתם!', אה, פתאום יש ונשמרתם, הא?... בקיצור הכל שטויות! משתמשים בתורה בשביל לכסות על העצלות שלנו! ולמה שלא תקום להתפלל במניין של הנץ?... שם בד"כ יש רק כמה זקנים שכל בוקר ממתנינים לעשירי למניין. ולמה שלא תקים מניין אצלך בבית עם עשרה רשומים מראש?... אה, כי זה לא נוח לך! יותר נוח לומר "שומר מצווה לא ידע דבר רע" - אנחנו מוכנים לשמור על כל מצווה, אבל רק כשה נוח לנו. לא נעים...

פרשתנו פותחת במילים "ויקרא (ה') אל משה (לבוא אל המשכן)" מכאן אמרו חז"ל במדרש 'כל ת"ח שאין בו דרך ארץ נבלה טובה הימנו'. אפילו משה רבנו שבעצמו ניצח על מלאכת בניית המשכן, לא העז להיכנס אליו לפני שהוזמן.

אח"י היקרים בימים אלו אנחנו לא מוזמנים למשכן!!! בטח לא בקבוצות של יותר מעשרה! זה רצון ה' ודי!

כאן מגדלים גדולי דור

אריאל קוסקס נ"י

מאת התלמיד היקר: אריאל קוסקס נ"י מירושלים

- למה נהגו לקדש על יין אדום בפסח? בירושלמי פירש הואיל וסתם יין אדום הוא שנאמר "אל תירא יין כי יתאדם" בספר קמחא דאביקונא כתב שהוא זכר לדם שהיו על ישראל במשקוף ובאור זרוע הביא שהוא זכר לדם הפסח ודם מילה שבזכותם נגאלו ישראל הט"ז כתב זכר שהיה פרעה שוחט תינוקות הפרי מגדים כותב שזה זכר למכת הדם
- למה לא תקנו לברך שהחיינו על ארבעת כוסות? האבודרהם בסדר ההגדה כתב כי בברכת שהחיינו שבקידוש פטר גם את ארבעת הכוסות הבאים לכן כשמברך שהחיינו בקידוש יכוון לפטור גם את ארבע הכוסות מצה ומרור.

העלון להצלחתם של: הדר שולמית בת נאוה- זרע בר קיימא, הילה בת חנה □ רפואה שלמה, חגית בת רות- הצלחה בכל, שי בת מויל- פרנסה בשפע, שמה בת ששונה- זיווג הגון, שרה בת רחל- בריאות הגוף, איזה עליזה בת עישה- אריכות ימים, אליהו בן בתיה- זיווג הגון, בתיה בת רחלה- רפואה שלמה, יוחנן מיכאל בן דינה- כל הישועות, מנחם בן שמחה- בריאות ואריכות ימים.

קו 'הליכות בית מרן' לרפואת חולי עמ"י *5293

חדש!
מניינים בשידור חי ניתן להאזין בקו
שעות המניינים בשלוחה 16
פרוייקט חברותא
רוצה ללמוד חברותא דרך הטלפון?
בקו הליכות בית מרן זה אפשרי- פרטים בשלוחה 18
סגולה לקירוב הגאולה ולהינצל מהנגיף
2 הלכות שמירת הלשון: לגברים שלוחה 1 < 12
לנשים שלוחה 5 < 9
קבלו על עצמכם שעות שמירת הלשון בשלוחה 12 < 2
קבלת ספרי תהילים ודפי גמרא- בשלוחה 6

הפסח שלכם השנה
יהיה בהיר
עם חוברת

סדר פסח

תוכן החוברת:

- סיפור יציאת מצרים ע"פ מדרשי חז"ל בשפה ברורה.
- דרשות מאמרים וסיפורים בענייני החג מאת גדולי הדור שליט"א.
- הסבר מתמנעת ובהיר על מצוות שבליל הסדר ברגש סיבת כל מצווה והנהגה.
- הגדה של פסח באותיות מאירות עיניים ונוחה לקריאה לליל הסדר.

מתאים לתת כשי למוסדות ואירועים
ניתן להקדיש ולהפיץ לזכו הרבים

מחיר החוברת: 10 ₪

להפצה בכמויות:
7 ₪ עד 100 חוברות
6 ₪ עד 1,000 חוברות
5 ₪ ליותר מ- 1,000 חוברות

להזמנות: 054-842-44-22

מכירת חמץ

דרך הטלפון

בית מרן' תקיים אי"ה מכירת חמץ
ע"י רבנים תלמידי חכמים דרך הרבנות הראשית
ובראשם מרן הראש"ל צ"ר רבי יצחק יוסף שליט"א

למכירת חמץ חייג *5293 < *2

בְּקוֹ הַהֲלִיכוֹת בֵּית מֶרֶן

לְמַעַן יִלְדֵי יִשְׂרָאֵל סְפוּרֵי יִלְדִים בְּמִיחָד בְּשִׁבְלֵיכֶם

לְשִׁמֵּיעַת הַסְּפוּרִים הַתְּקַשְׁרוּ *5293 *שְׁלוּחָה 10

כל יום
ספור חדש!

חדש!

המעוניין לעשות עופרת דרך הטלפון להסרת עין הרע/ פחדים/ חרדות
ניתן להתקשר לטל' 02-5826624 בין השעות 8:00-15:00

אנשים הנמצאים בבידוד יכולים להתפלל תפילות במניין בשידור ישיר
לפרטים: להתקשר למוקד הליכות 'בית מרן' *5293 שלוחה 16